

Udskrift af forhandlingsprotokollen

for ekspropriationskommissionen

vedrørende anlæg af en Metro til Sydhavnen

87. hæfte

Besigtigelses- og ekspropriationsforretningen den 10. november 2022

Lokaliteten Mozarts Plads

Torsdag den 10. november 2022 kl. 9.15 samledes kommissionen ved Borgmester Christiansens Gade 20, 2450 København SV for at afholde besigtigelses- og ekspropriationsforretning i anledning af etablering af M4 Sydhavn (metro) i Københavns Kommune, jf. lov om Cityring, lov nr. 552 af 6. juni 2007 med senere ændringer.

Til stede var kst. kommissarius ved Statens Ekspropriationer på Øerne, *Sine H. Kjeldsen*, de af transportministeren udpegede medlemmer af kommissionen, *Bjarke Abel* og *Leif Luxhøj-Pedersen*, samt de fra Den Fælleskommunale Liste for Øernes Område udtagne medlemmer, *Helle Klausen* og *Jørgen Kjems*.

Endvidere mødte den ledende landinspektør *Karsten Willeberg-Nielsen*.

Som repræsentant for Københavns Kommune mødte *Caroline Gotved*.

Fra Københavns Kommune mødte endvidere *Maja Carø*, vejmyndigheden (Teknik- og Miljøforvaltningen) samt *Liss Danchell*, Københavns Ejendomme (Økonomiforvaltningen).

For Metroselskabet I/S mødte projektleder *Sidsel Cecilie Hansen* og landinspektør *Maria Skov Engqvist*.

Protokollen førtes af specialkonsulent *Iben Held Jensen*.

Endvidere mødte fra kommissariatet fuldmægtig *Louise Birkedal*.

Kommissarius fremlagde brev af 27. september 2022 fra Transportministeriet, hvori der er givet bemyndigelse til at nedsætte en ekspropriationskommission til afholdelse af de nødvendige ekspropriationer. På baggrund heraf afholdes kombineret besigtigelses- og ekspropriationsforretning.

Kommissarius fremlagde endvidere Forslag til Supplerende tekniske bestemmelser nr. 3, M4 Sydhavn København, med tilhørende oversigts- og ekspropriationsplaner, CR-ARSH-STA=Mop-AR-EXP-DWG-235 og CR-ARSH-STA=Mop-AR-EXP-DWG-243, dateret henholdsvis 11. august 2022 og 5. september 2022.

Følgende passerede:

Besigtigelse

Kst. kommissarius redegjorde for formålet med besigtigelsesforretningen, der er at fastlægge og godkende det af Metroselskabet I/S fremlagte projekt med de eventuelle ændringer og bemærkninger, som ekspropriationskommissionen finder er nødvendige. På den baggrund kan der efterfølgende ske ekspropriation.

Kommissionens beslutninger vil fremgå af forhandlingsprotokollen fra besigtigelsesforretningen. Protokollen vil blive fremsendt til de lodsejere, som er direkte indvarslet til besigtigelsesforretningen. Endvidere vil protokollen blive offentligt tilgængelig via kommissariatets hjemmeside: www.komoe.dk.

Metroselskabets repræsentanter redegjorde for projektet og fremlagde følgende oplysninger:

Forudsætninger

For en nærmere beskrivelse af M4 Sydhavn, herunder forudsætninger for etablering (lovgrundlag, baggrund, kommunal planlægning og tilladelser) samt generel projektbeskrivelse (stationer og skakte, udførelse samt trafik- og ledningsomlægninger m.m.), henvises til udskrift af ekspropriationskommissionens forhandlingsprotokoller, 3. hæfte af 1. marts 2016 og 16. hæfte af 14. december 2017.

Tegningsoversigt

Som bilag til supplerende tekniske bestemmelser nr. 3 for Mozarts Plads hører følgende tegninger:

- Oversigtsplan – Mozarts Plads, tegning nr. CR-ARSH-STA=Mop-AR-EXP-DWG-235, ver. 2.0
- Besigtigelses- og ekspropriationsplan – Mozarts Plads, tegning nr. CR-ARSH-STA=Mop-AR-EXP-DWG-243, ver. 2.0

Projektbeskrivelse

Særligt for Mozarts Plads

Det fremlagte projekt for etablering af en metrostation ved Mozarts Plads udgør en del af det samlede projekt for etablering af M4 Sydhavn.

Der er den 1. marts 2016 afholdt besigtigelsesforretning for Mozarts Plads, hvor hele lokaliteten blev behandlet på baggrund af ”Forslag til Tekniske bestemmelser v/Mozarts Plads, januar 2016”. Derudover er der den 14. december 2017 og den 8. oktober 2021 afholdt supplerende besigtigelsesforretninger på baggrund af ”Forslag til Supplerende tekniske bestemmelser nr. 1 Mozarts Plads, oktober 2017” og ”Forslag til Supplerende tekniske bestemmelser nr. 2 Mozarts Plads, august 2021”.

Den 21. juni 2016 blev der afholdt ekspropriationsforretning efter ”Arealfortegnelse v/Mozarts Plads nr. 1, april 2016”. Derudover er der den 30. januar 2017, den 1. april 2019 og den 8. oktober 2021 afholdt supplerende ekspropriationsforretninger på baggrund af ”Arealfortegnelse v/Mozarts Plads nr. 2, december 2016”, Arealfortegnelse Mozarts Plads nr. 3, februar 2019” og ”Arealfortegnelse Mozarts Plads nr. 4, august 2021”.

Ved ekspropriationsforretningen den 21. juni 2016 blev porten ved Borgmester Christiansens Gade 20 midlertidigt lukket for kørende trafik grundet metroarbejdspladsens placering. Den midlertidige lukning medførte en midlertidig omlægning af trafik til afhentning af dagrenovation til porten ved Glucksvej 14, der blev åbnet for kørende trafik.

I praksis er afhentning af affald sket ved, at dagsrenovationsbilerne er kørt ind ved Borgmester Christiansens Gade 36, og ikke gennem porten ved Glucksvej 14, som planlagt ved ekspropriationsforretningen den 21. juni 2016.

Beskrivelse af anlægsarbejder ved Mozarts Plads

Nedenstående er et tillæg til de samlede indgreb ved Mozarts Plads. Tillægget omfatter kun de dele af metroanlægget, der er ændret i forhold til de tidligere udarbejdede ”Forslag til Tekniske bestemmelser v/Mozarts Plads, januar 2016”, ”Forslag til Supplerende tekniske bestemmelser nr. 1 Mozarts Plads, oktober 2017” og ”Forslag til Supplerende tekniske bestemmelser nr. 2 Mozarts Plads, august 2021”.

Ved ekspropriationsforretningen den 21. juni 2016 blev erhvervet en midlertidig ret til lukning af porten ved Borgmester Christiansens Gade 20.

En del af stationspladsen bliver beliggende ud for porten ved Borgmester Christiansens Gade 20, hvor der, grundet den sekundære trappes placering, bliver flugt- og redningszone. Af sikkerhedsmæssige årsager, for de metropassagerer, der anvender den sekundære trappe, har det vist sig nødvendigt at lukke porten permanent for kørende trafik, da genetablering af adgangsvejen for kørende trafik gennem porten ved Borgmester Christiansens Gade 20 vil medføre trafik gennem flugt- og redningszonen.

Lukningen af porten ved Borgmester Christiansens Gade 20 medfører, at dagrenovation fremover, i den permanente situation, vil blive afhentet via adgangsvejen ved Borgmester Christiansens Gade 36. Der sker dermed ingen ændringer i forhold til den midlertidige situation.

Som følge heraf sikres en ret for brugerne af ejendommen matr.nr. 357 Kongens Enghave, København til at færdes over ejendommen matr.nr. 237 Kongens Enghave, København.

To ejendomme, som tidligere har været besigtiget, besigtiges.

Bemærkninger og spørgsmål til projektet

Efter Metroselskabets gennemgang af projektet havde de fremmødte ejere, brugere og disses repræsentanter lejlighed til at udtale sig.

Der fremkom bl.a. følgende bemærkninger og spørgsmål til projektet:

Metroselskabet oplyste indledningsvist, at flugt- og redningszonen foran metroens (kommende) sekundære trappe ønskes friholdt for kørende trafik af sikkerhedsmæssige årsager. Trappen benyttes af metropassagererne til og fra metroen – og således ikke kun i tilfælde af flugt og redning. Porten ved Borgmester Christiansens Gade 20 ønskes derfor lukket permanent for kørende trafik, således at alene gående og cyklister

kan passere. Metroselskabet oplyste endvidere, at selskabet tidligere i forløbet har drøftet en permanent lukning af porten for kørende trafik med repræsentanter for AKB-København.

Repræsentanter for AKB-København (ejer af matr.nr. 357 Kongens Enghave, København) oplyste, at man ønsker at få etableret automatisk port af hensyn til ejendommens beboere og for at undgå, at der bliver gående trafik gennem ejendommen fra bl.a. metropassagerer eller andre uvedkommende. Ejeren oplyste, at man har indhentet et tilbud på at få etableret 2 automatiske lukkede porte (uden dørtelefon) i hver ende af ejendommen (ved hhv. Borgmester Christiansens Gade 20 og Glucksvej 14-16) pålydende ca. 100.000 kr. Ejeren spurgte endvidere til, om der i området fremadrettet bliver færre parkeringsmuligheder på offentlig vej samt om Metroselskabet og Københavns Kommune er opmærksomme på, at der skal etableres tilstrækkelig cykelparkering således at bl.a. metropassagerer ikke vælger at henstille deres cykler ved/langs med ejendommen.

Metroselskabet oplyste, at der etableres cykelparkering som led i projektet. På forespørgsel oplyste Metroselskabet endvidere, at brand og redning fremadrettet vil kunne tilgå ejendommen. For så vidt angår antallet af parkeringsmuligheder på offentlig vej henholder det under Københavns Kommune, som er vejmyndighed.

Det blev oplyst, at sikring af vejadgangen, ved pålæg af servitut om vejret, fra Borgmester Christiansens Gade over ejendommen matr.nr. 237 Kongens Enghave, København, er en formalisering af eksisterende forhold.

Kommissionens vurderinger og beslutninger

Kommissionen har noteret sig de bemærkninger, som parterne fremsatte på besigtigelsesforretningen. Kommissionen har endvidere noteret sig, at Københavns Kommune den 3. november 2022 har givet overkørselstilladelse til de fremtidige kørende adgangsforhold til ejendommen ved Borgmester Christiansens Gade 36.

Kommissionen godkendte herefter det fremlagte projekt, idet der fastsættes følgende særlige bestemmelser:

Særlige bestemmelser

De to tunnelrør på M4 Sydhavn har samme stationeringslinje. Stationeringslinjen har startpunkt ved afgreningskammeret ved Havneholm skakt på Banedan-

marks areal nordvest for Vasbygade med stigende stationering mod Sydhavnen og Ny Ellebjerg. Sporene set fra afgreningskammeret mod Sydhavn/Ny Ellebjerg starter i st. 0.

Følgende forkortelser er brugt som betegnelse for stationeringsside:

h.s. = højre side

v.s. = venstre side

b.s. = begge sider

Den enkelte ejendom er stationeret i forhold til dens samlede udstrækning på planerne.

Ejendommene er anført i følgende rækkefølge:

Ejendomme, der berøres af andre indgreb end servitut om metro og som eventuelt også får pålagt servitut om metro.

Ejendomme, der berøres af andre indgreb end servitut om metro og som eventuelt også får pålagt servitut om metro

St. 3.036 – 3.072 b.s.

Matr.nr. 237 Kongens Enghave, København, H/F Frederikshøj, del af Olivia Nielsens Gade og Scandiagade.

Ejendommen har tidligere været besigtiget. Der besigtiges nu med henblik på følgende indgreb på ejendommen.

Servitutter

Der eksproprieres ret til pålæg af servitut om vejret for ejendommen matr.nr. 357 Kongens Enghave, København.

St. 3.060 – 3.188 b.s.

Matr.nr. 357 Kongens Enghave, København, Glucksvej 4-16/Borgmester Christiansens Gade 20-36/Mozarts Plads 1.

Ejendommen har tidligere været besigtiget. Der besigtiges nu med henblik på følgende indgreb på ejendommen.

Øvrige forhold

Porten ved Borgmester Christiansens Gade 20 lukkes permanent for kørende trafik. Porten vil fortsat være åben for bløde trafikanter.

Afhentning af dagrenovation vil permanent ske via adgangsvejen ved Borgmester Christiansens Gade 36.

Ekspropriation

Kst. kommissarius fremlagde Arealfortegnelse Mozarts Plads, nr. 5, M4 Sydhavn, med tilhørende oversigts- og besigtigelses-og ekspropriationsplan, CR-ARSH-STA=Mop-AR-EXP-DWG-235, CR-ARSH-STA=Mop-AR-EXP-DWG-243 og CR-ARSH-STA=Mop-AR-EXP-DWG-244, dateret henholdsvis den 11. august 2022 og 5. september 2022.

Metroselskabet fremlagde rev. bilag 1 til arealfortegnelsen, servitut om vejret (rettelsesblad dok. nr. CR-ARSH-STA=Mop-AR-EXP-AL-12 ATT, ver. 3.0), hvor der alene er foretaget en mindre ændring af formulering/præcisering af påtaleretten for så vidt angår servitutens § 2.

Medmindre andet er anført under de enkelte løbenumre, foretog kommissionen herefter den rekvirerede ekspropriation vedrørende de i Arealfortegnelse nr. 5 under lb.nr. Mop-002 og Mop-007 opførte ejendomme.

Eventuelle erstatningskrav vedrørende forhold, der ikke behandles i forbindelse med ekspropriationerne, kan efterfølgende fremsættes overfor Kommissarius i henhold til ekspropriationsproceslovens § 21, idet krav skal være fremsat senest 1 år efter anlæggets færdiggørelse.

Spørgsmål om ekspropriationens lovlighed skal indbringes for domstolene inden 6 måneder efter ekspropriationsbeslutningen, jf. ekspropriationsproceslovens § 26, stk. 1.

Følgende passerede:

Herefter afsluttedes forretningen og protokollen blev underskrevet.

Sine H. Kjeldsen

Bjarke Abel   Leif Luxhøj-Pedersen   Helle Klausen   Jørgen Kjems

Caroline Gotved   Karsten Willeberg-Nielsen   Maria Skov Engqvist   Sidsel Cecilie Hansen

Ilben Held Jensen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Bergmann Andersen